

Provinciale Staten van de Provincie Fryslân
Christen Unie, dhr. M. de Vries
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

Leeuwarden, 17 september 2019

Verzonden, **18 SEP. 2019**

Ons kenmerk : 01697423
Afd./Opgave : Infrastructuur en Mobiliteit
Behandeld door : Dhr. T. Soeten / (06) 52 45 71 41 of t.soeten@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : beantwoording schriftelijke vragen over toiletten in treinen

Geachte heer De Vries,

Uw schriftelijke vragen op grond van artikel 41 van het Reglement van Orde, binnengekomen op 28 augustus 2019 beantwoorden wij als volgt.

Uw inleidende toelichting:

Treinen zonder toilet. In de Leeuwarder Courant en in het Friesch Dagblad van 24 augustus jl. lezen wij het bericht dat er vanaf september treinen gaan rijden zonder toilet op het traject tussen Leeuwarden en Harlingen-Haven.

De fractie van de ChristenUnie is verbaasd over deze keuze en heeft de volgende vragen:

Vraag 1:

Wat is uw overweging geweest om treinen te laten rijden zonder toilet?

Antwoord vraag 1:

In de huidige concessie verzorgt Arriva de treindiensten in de provincies Fryslân en Groningen. Deze concessie loopt eind 2020 af.

De nieuwe concessie is begin 2017 aanbesteed en wederom gegund aan Arriva. In de nieuwe concessie zal Arriva 18 nieuwe Winktreinen inzetten maar ook 51 bestaande treinen die al gebruikt worden in de huidige concessie. Deze gebruikte treinen moeten weer 15 jaar mee en worden daarom grondig omgebouwd zodat ze weer voldoen aan de eisen van het contract. In de planning van deze ombouw worden gefaseerd treinen uit de dienstregeling gehaald, omgebouwd en weer ingezet. Deze ombouwperiode voor alle 51 treinen loopt nog door tot medio 2021.

Echter door twee treinongevallen (Winsum en Friesland Foods) is er een acuut tekort aan materieel ontstaan. Een zodanig tekort dat de gevraagde dienstregeling in gevaar zou komen als de ombouw van de treinen uitgevoerd zou worden zoals gepland.

Om dit probleem op te lossen zijn er een aantal oplossingsrichting denkbaar:

1. inzet van bussen in plaats van treinen
2. de dienstregeling inkrimpen
3. kortere treinen inzetten
4. extra treinen inhuren.

In eerste instantie is gekozen om op het traject Harlingen-Leeuwarden in de periode van maart-mei 2019 in de spits kortere treinen in te zetten. Om het probleem van overvolle treinen op te lossen zijn toen extra bussen ingezet. Daarnaast ging Arriva gelijk op zoek naar extra treinen. Nu zijn treinen kostbare objecten dus elke concessiehouder zet zo efficiënt als mogelijk zijn materieel in. Dit betekent dat er weinig extra reservecapaciteit is omdat dit gewoonweg kostbaar is. Extra capaciteit, dus extra kosten worden uiteindelijk doorberekend wordt aan de reiziger.

In beginsel houden wij onze vervoerder aan de bepalingen van het contract. Gezien bovenstaande oplossingsrichtingen hebben wij in deze uitzonderlijke situatie ingestemd met de inzet van twee treinstellen zonder toiletten. Voor de reiziger is dit de minst slechte keuze.

De keuze om deze treinen voornamelijk op het traject Harlingen-Leeuwarden is omdat dit het kortste traject is. Het gaat om 28 van de 66 ritten in de periode maandag t/m vrijdag. Dit is volgens de ritplanning van Arriva. Mocht blijken dat er ruimte in het materieel is dan zullen uiteraard de reguliere treinen ingezet worden.

Vraag 2:

Gaat het om een tijdelijke maatregel? Zo ja, tot hoe lang blijven deze treinen deel uitmaken van de Friese vloot?

Antwoord vraag 2:

Uiteraard is dit een tijdelijke maatregel. Zowel wij als Arriva vinden reizigerstevredenheid zeer belangrijk en toiletten in treinen dragen daar aan bij. Zodra de nieuwe Winks ingezet kunnen worden, zullen de twee toilet loze treinen uit de dienstregeling gehaald worden. Naar verwachting is dat eind 2020.

Vraag 3:

Welke opties waren er nog meer om de Friese treinenvloot aan te vullen?

Antwoord vraag 3:

Geen, zoals eerder gesteld is reservematerieel landelijk gezien moeilijk beschikbaar.

Vraag 4:

Wat kunnen reizigers in de toekomst verwachten als het gaat om treinen zonder toilet in Fryslân?

Antwoord vraag 4:

De reiziger mag van de provincie Fryslân mooie nette treinen verwachten die voldoen aan de eisen van deze tijd en op tijd rijden. Alleen door twee treinongelukken is er een overmacht situatie ontstaan die niet verwijtbaar is aan Arriva. Om toch de planning van de implementatie te halen, moeten wij tijdelijk een concessie doen aan het gewenste serviceniveau.

Vraag 5:

Op welke manier en op welk moment worden de reizigers geïnformeerd?

Antwoord vraag 5:

Bij het instappen worden de eerste weken visitekaartjes uitgedeeld aan de reizigers. Op vertoon van dit kaartje kunnen reizigers op station Leeuwarden gratis een warme drank naar keuze halen. Daarnaast worden de reizigers geïnformeerd middels posters in de treinen. Direct bij het betreden van de trein kunnen reizigers op deze poster lezen dat in de betreffende trein geen toilet aanwezig is. Op deze poster staat vermeld dat de inzet van deze twee treinen te maken heeft met de vernieuwing van het huidige materieel. Tevens zijn op de poster alternatieve toiletvoorzieningen (toiletvoorziening in de bootterminal op Harlingen Haven en de openbare toiletvoorziening op station Leeuwarden) aangegeven.

Vraag 6:

Gaat de prijs van het treinkaartje op dit traject ook naar beneden?

Antwoord vraag 6:

Nee, het serviceniveau blijft ondanks het gebrek van een toilet hoog en het gaat maar om een aantal ritten per week. Verlaging van de ritprijs is zodoende niet gerechtvaardigd.

Vraag 7:

Bent u bereid om een tevredenheidsonderzoek uit te voeren op het traject Leeuwarden – Harlingen-Haven na de start van het rijden van treinen zonder toiletten?

Antwoord vraag 7:

Arriva meet de reizigerstevredenheid in de trein met de Arriva Prestatie Monitor. Reizigers beoordelen via een app hun lijn op een aantal kwaliteitsaspecten. Ook kunnen zij losse meldingen doen. Hiermee kan er snel ingespeeld worden op verbeterpunten die reizigers aandragen.

Vraag 8:

In de bestaande concessieverlening staat dat in ieder treinstelsel één schoon en werkend toilet moet zijn. Waarom is hier van afgeweken

Antwoord vraag 8:

Zie toelichting onder vraag 1.

Vraag 9:

Hoe denkt u het openbaar vervoer toegankelijk te houden voor iedereen? Dus ook voor ouderen, ouders met jonge kinderen, zwangere vrouwen, mensen met blaas- en darmproblemen, chronisch zieken voor wie een toilet in de trein onmisbaar is.

Antwoord vraag 9:

In het nieuwe bestek voor het spoorvervoer 2020-2035 is vastgelegd dat ieder treinstel voorzien dient te zijn van één universeel toilet dat rolstoeltoegankelijk is. In het vastgestelde ontwerp van de nieuwe treinen is dat ook zo opgenomen en voldoen zo aan de eisen van het bestek.

Hoogachtend,

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

Drs. A.A.M. Brok, voorzitter

mevr. R.E. Boulius-Riemersma, MBA MCM, secretaris